

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska
dňa 30. septembra 2014

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Vítam Vás na dnešnej tlačovej konferencii k Strednodobej predikcii P3Q-2014. Predikciu dnes uvedie pán guvernér NBS, pán Jozef Makúch a prezentáciu bude mať následne pán viceguvernér Ján Tóth s tým, že by som vás poprosila o dodržanie embarga na zverejnené informácie po skončení tlačovej konferencie. Nech sa páči, pán guvernér, máte slovo.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Dobre, ďakujem pekne. Takže vážené dámy, vážení páni, Banková rada Národnej banky Slovenska dnes prerokovala septembrovú strednodobú predikciu, ktorá vychádza z aktuálneho očakávaného vývoja v ekonomikách obchodných partnerov Slovenskej republiky. Zároveň bola založená na technických predpokladoch Európskej centrálnej banky, ktoré však pri cenách ropy, výmennom kurze a zahraničnom dopyte reflektovali aktuálny vývoj. V priebehu 3. štvrťroka na jednej strane reagovali finančné trhy najmä na prijaté menovo-politické opatrenia Európskej centrálnej banky, na druhej strane sa v indikáciách dôvery začal významnejšie prejavovať vplyv geopolitického napätia. Ekonomika eurozóny v 2. štvrťroku stagnovala, čo sa spolu s poklesom predstihových indikátorov odrazilo v revízii zahraničného dopytu pre slovenské exporty koncom tohto a začiatkom budúceho roka. Dopyt po slovenských výrobkoch si však stále zachováva kladnú dynamiku, pričom v ďalšom období, najmä ku koncu horizontu predikcie sa predpokladá oživenie ekonomiky eurozóny v prostredí uvoľnenej menovej politiky, podporenej aktuálnymi menovo-politickými opatreniami ECB. Prezentovaná strednodobá predikcia okrem vývoja vonkajších faktorov bola ovplyvnená aj zverejnenou štruktúrou rastu ekonomiky Slovenskej republiky v 2. štvrťroku. Poukazuje na silnejší ako očakávaný rast domáceho dopytu vo všetkých komponentoch – či v spotrebe alebo v investíciách. To sa premietlo aj do aktuálnej predikcie. Export, naopak, zaznamenal prepad a vplyvom očakávaného slabšieho zahraničného dopytu v nasledujúcich štvrťrokoch bol prehodnotený jeho vývoj smerom nadol. V dôsledku toho by malo dôjsť aj k spomaleniu ekonomického rastu najmä v roku 2015 v porovnaní s predchádzajúcou predikciou. Ekonomika Slovenskej republiky by však mala naďalej rásť, a to o 2,3 % v tomto roku, o 2,9 % v budúcom roku a o 3,4 % ku koncu horizontu predikcie. V reálnej ekonomike je rizikom predikcie dodatočná eskalácia geopolitického napätia. Špecifické technické riziko predstavuje prechod na novú metodiku ESA 2010 v rámci štatistiky národných účtov. Rast slovenskej ekonomiky generoval aj v 2. štvrťroku nové pracovné miesta, a to nielen dynamickejšie v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom, ale aj oproti júnovej predikcii. Dynamicky rástli aj nominálne mzdy, čo bolo pravdepodobne ovplyvnené aj naakumulovanou produktivitou práce. Nárast miezd i zamestnanosti vytváral zdroje pre zvýšenie spotreby, ale aj úspor. Vplyvom

pozitívneho aktuálneho vývoja boli odhady na trhu práce revidované v tomto roku smerom nahor. V budúcom roku by jednotlivé zložky domáceho dopytu, ako aj mzdy, mali rásť pomalšou dynamikou v dôsledku slabšieho zahraničného dopytu po domácich tovaroch. Aktuálna strednodobá predikcia tiež predpokladá pokračovanie rastu zamestnanosti, aj keď polovičným tempom v porovnaní s rokom 2014. Vplyvom nízkej dovezenej inflácie, slabých cien energií a najmä vplyvom stále klesajúcich cien potravín, ktorý sa môže ešte zrýchliť, ak bude dobrá úroda, ktorá je očakávaná, bola revidovaná predikcia inflácie na tento a budúci rok smerom nadol. V horizonte predikcie sa očakáva postupný rast cien agrokomodít, ako aj dovezenej inflácie, čo by malo prorastovo ovplyvniť vývoj cien na Slovensku. Spotrebiteľské ceny by v tomto roku mali v priemere stagnovať, v budúcom roku by sa rast cien mal zvýšiť na 1,2 % a v poslednom roku predikcie by mala inflácia narásť na 1,9 %. Riziká sa zatiaľ javia byť vybilancované, avšak stále pretrvávajú neistota dopadu geopolitického napätia. Ďakujem pekne.

Ján Tóth, viceguvernér NBS

Ďakujem pekne za slovo. Ako tradične by sme si prešli prezentáciu vo forme predikcie. Ako už bolo spomenuté, predikciu pre tento rok upravujeme len veľmi mierne o 0,1 percentuálneho bodu na úroveň 2,3 %. V budúcom roku ten pokles rastu je väčší o 0,3 percentuálneho bodu na tesne pod trom percentami a pre rok 2016 zatiaľ predikciu neupravujeme. Napriek tomu, že predikcia rastu pre tento rok je limitovaná, vidíme v dátach, že štruktúra zdroja rastu ekonomiky sa mení. Menším zdrojom rastu je vývoz, vonkajšie prostredie. A naopak, silnejším zdrojom rastu je domáci dopyt, domáce sektory v ekonomike. Našu predikciu zostavujeme na základe predikcie ECB, ktorá bola oznámená začiatkom septembra, ale berieme do úvahy aj ďalšie zhoršujúce sa tzv. mäkké indikátory zahraničia, ktoré naznačujú klesajúcu dôveru v slovenských obchodných partneroch. A takisto berieme do úvahy aj septembrové menovo-politické rozhodnutie ECB, kde vidíme ten pozitívny dopad najmä v roku 2016. Najväčšou zmenou v našej predikcii je zmena rastu miezd, kde v tohtoročnom bezinflačnom prostredí nárast nominálnych miezd bude znamenať pomerne silný rast reálnych miezd na úrovni 4,4 %, čo vytvára aj dopyt v domácej ekonomike, ktorý znamená, že sa ľahšie produkujú pracovné miesta najmä v sektore služieb a obchodu. Čo sa týka samotnej inflácie, tú prognózujeme, ako už bolo povedané, na úrovni 0 % v tomto roku, pre budúci rok mierne znižujeme tempo nárastu inflácie na 1,2 % v budúcom roku a ponechávame 1,9 % pre rok 2016. Takže tu vidíte tie hlavné indikátory, ktoré prognózujeme. Tá najväčšia zmena je najmä čo sa týka reálnych miezd a čiastočne bola pozitívnym prekvapením aj zamestnanosť v tomto roku. Takže preberáme predpoklady predikcie ECB s výnimkou výmenného kurzu a ropy, kde zahŕňame aj vývoj, ktorý bol po tejto predikcii, kde dátum uzávierky bol len polovička augusta. Takže v našej predikcii už máme slabší kurz eura, ktorý reagoval aj na to menovo-politické opatrenie. A zároveň máme tým pádom aj vyššiu cenu ropy v eurách do budúcnosti. Vonkajšie prostredie takisto sa snažíme prispôbiť tým posledným indikátorom, ktoré naznačujú ďalšie zhoršenie dôvery, čo sa týka vonkajšieho prostredia a teda aj efekt geopolitického rizika. Treba

si uvedomiť, že Rusko a Ukrajina nie sú, ako je často v médiách poznamenané, nie sú našou hlavnou exportnou lokalitou a zároveň posledný rok exporty Slovenska do Ruska a Ukrajiny klesajú. Klesajú od 3. štvrtroku 2013, to znamená už posledný rok dopyt z týchto krajín nepodporuje vývoz Slovenska. A to svojím spôsobom limituje ten dodatočný negatívny dopad do budúcnosti pre naše exporty - ten priamy dopad, ktorý by mohol byť, ak by to geopolitické napätie sa zvyšovalo, alebo bolo dlhšie, ako predpokladáme. Na druhej strane ten dopad môže byť citeľný nepriamy cez vyššiu neistotu v tom ekonomickom prostredí, ktorá môže prameniť napríklad v tom, že investície v eurozóne sa kvôli väčšej neistote, menšej predvídateľnosti budú odkladať a teda tým pádom aj nepriamy dopad - dopyt po našich exportoch z eurozóny, investičný dopyt napríklad, by mohol byť slabší. Tu vlastne vidíte, ako po tom dátovom uzavretí prognózy ECB – to je tá zvislá červená čiara, tie indikátory dôvery ďalej klesali. A práve toto sme zahrnuli expertne do našej dnešnej predikcie, kde to znamená dodatočný negatívny dopad 0,1 percentuálneho bodu pre HDP pre rok 2014 a 0,4 percentuálneho bodu pre rok 2015. Ako som spomenul, zdroje rastu ekonomiky sa menia, v súčasnosti je to tak pol na pol – domáci dopyt tvorí tesne viac ako polovičku nášho ekonomického rastu a exporty ten zvyšok. Vidíte pri tom modrom stĺpiku, ako sa tie zdroje rastu z exportov znižujú, naopak zvyšujú sa zdroje rastu z domácej ekonomiky, spotreba domácností, vládna spotreba aj investície, všetky tieto tri položky. Pre rok 2015 však nepredpokladáme, že ten domáci sektor bude až tak výrazne rásť ako v tomto roku kvôli nižším nárastom reálnych miezd – za chvíľu si to ukážeme. Ale naďalej budú aspoň do toho 1. polroku budúceho roku pretrvávajúť tie slabšie exporty a teda máme predpoklad pokračovania, ale nevyhrocovania sa tej geopolitickej situácie. A to bude znamenať, že tie exporty budú menej podporovať náš rast, ako sme predpokladali v predchádzajúcej prognóze a teda tam je to hlavné zníženie odhadu rastu z 3,2 na 2,9 %. Rok 2016 nechávame nezmenený aj v dôsledku toho, čo už bolo povedané – ten vplyv menových podmienok, uvoľnenej menovej politiky na vývoj v eurozóne. Čo sa týka zamestnanosti, pozitívne nás prekvapili čísla za 1. polrok, kde zamestnanosť bola vyššia ako bol predpoklad našej prognózy. Predpokladáme, že sa v tomto roku vytvorí 25 tis. pracovných miest a to je teda silnejší nárast, ako bol v predchádzajúcej prognóze. V budúcom roku pohľad veľmi nemeníme, pretože predpokladáme, že tie mzdy budú reagovať s oneskorením na ten fakt, že žijeme tento rok bez inflácie a teda predpokladáme pomalší nárast nominálnych miezd v budúcom roku. Čo sa týka nezamestnanosti, tam to zlepšenie je pomalšie, pretože časť ľudí sa vracia zo zahraničia a teda to tlmí dopad tvorby pracovných miest na zníženie nezamestnanosti. A takisto aktivačné projekty prebiehajú pomalšie, ako bol predpoklad v našej prognóze. Čo sa týka zamestnanosti podľa odvetví, tak najväčším prekvapením pozitívnym pre nás bol sektor služieb – to je ten posledný stĺpec v tejto tabuľke, kde predpokladáme, že sa vytvorí asi o 11 tis. pracovných miest viac. Zároveň však treba dodať, že prekvapením je aj verejný sektor, kde sme predpokladali stabilizáciu, kde sme nepredpokladali nárast pracovných miest a na základe údajov za 1. polrok sa javí byť, že aj vo verejnom sektore bude nárast zamestnanosti. Mzdy – asi takým najväčším prekvapením, ktoré zohľadníme v novej prognóze voči tej predchádzajúcej. Tento rok teda žijeme v bezinflačnom

prostredí, napriek tomu mzdy, ktoré boli vyjednané na tento rok to zrejme plne nezohľadňujú a dochádza tým pádom k vyššiemu nárastu nominálnych miezd, ktoré keď sa upraví o infláciu, ktorá je teda v súčasnosti nula, tak automaticky to znamená aj rovnaký nárast reálnej mzdy. Čo sa týka sektorov, tak prekvapením bol aj verejný sektor, aj súkromný sektor – znova to je ten posledný stĺpček v tej prvej tabuľke - kde vidíme vyšší nárast miezd, ako sme čakali, čo sa týka verejného sektoru najmä v administratíve. Verejný sektor predpokladáme, že mzdy budú rásť o vyše 5 %, v súkromnom sektore asi o 4 %. A ten nárast miezd v súkromnom sektore bol vyšší, ako sme čakali, v priemysle, ale aj v službách. Tá situácia v stavebníctve sa naďalej javí byť ako pomerne zložitá a tam, naopak, nárast miezd bol nižší, ako sme čakali. Predpokladáme však, že s postupom času to mzdové vyjednávanie bude viac brať do úvahy to, že tá inflácia v tomto roku nie je a tým pádom predpokladáme, že také silné nárasty reálnej mzdy sú čiastočne dočasného charakteru, to znamená, že v tomto roku a nezopakujú sa plne v roku 2015, kde ten nárast reálnej mzdy bude nižší ako 2 % podľa našej predikcie. Keď sa pozrieme na to, ako sa správajú mzdy, v tom ľavom grafe máte zmenu medziročnej dynamiky reálnej mzdy verzus zmenu inflácie, to znamená - ak by inflácia bola v mzdovom vyjednávaní plne reflektovaná, tak ten vzťah by mal byť neutrálny, reálna mzda by sa nemala zvyšovať na základe toho, ako sa mení inflácia, keďže by to bolo plne očakávané v tom mzdovom vyjednávaní. A vidíme pomerne silný vzťah v tom krátkodobom horizonte, teda čo sa týka aktuálneho roka, kde sa znížila inflácia a tým pádom sa to prelialo do reálnej mzdy. Budúci rok bude opačný, inflácia vzrastie a to by malo zase tlmiť nárast reálnej mzdy – to je ten ľavý graf. V pravom grafe máte pre zaujímavosť kumulatívny nárast nominálnych miezd od krízy, kde vidíme, že verejný sektor vrátane učiteľov a lekárov bol mzdovo štedrejší voči súkromnému sektoru, kumulovane asi o 5 %. Samozrejme, ak z toho verejného sektoru odčleníme učiteľov a lekárov, tak tie mzdy rastú pomalšie. Aj keď je treba povedať, že najmä v tomto roku nás prekvapil nárast miezd v administratíve. Inflácia – ako už bolo povedané, žijeme v období, kedy najmä ceny potravín pozitívne prekvapujú. Nerastú tak, ako boli očakávaná a to spôsobuje tlmiaci efekt na infláciu a to je hlavný faktor, prečo inflácia je v súčasnosti taká nízka, teda veľmi málo mínusová, mierne medziročne klesá. Energie sú tým druhým najdôležitejším faktorom, ale aj ceny iných tovarov a služieb nerastú výrazne, ale tam sa už nedá tak často hovoriť o poklesoch. Tým, že ceny potravín sú cenovo také priaznivé tieto mesiace, to sa zohľadní v odhade priemernej inflácie v roku 2015, kde čakáme, že ten nárast bude pozvoľnejší zo súčasných 0 % na 1,2 % hlavne kvôli tým potravinám – to je ten žltý štvorček. Takže nízke ceny potravín spôsobia, že to prostredie s nízkou infláciou bude mierne dlhšie, ako sme predpokladali. Treba však zdôrazniť, že pre ekonomiku, ako je Slovensko, kde poľnohospodárstvo nie je veľkou časťou ekonomiky, ani teda energie, tak to môže byť nízke ceny potravín a energií, ktoré sú dané hlavne globálnym vývojom, sú viac-menej takým pozitívnym impulzom pre spotrebu domácností. Tie domácnosti potrebujú tieto základné a nutné tovary nakúpiť a keďže na ne minú menej peňazí, tak majú o to viac peňazí - zostane v peňaženkách na nákup zvyšku a teda spotreba domácností zvykne rásť práve v tom období, kedy klesajú ceny potravín a energií – na týchto grafoch - aby ste videli tú

koreláciu, tie ceny potravín sú na inverznej osi. Takže tu vidíte, že väčšinou, keď je takéto pre spotrebiteľa priaznivé prostredie nízkych cien potravín a energií, tak si môže svojím spôsobom dovoliť viac nakúpiť. Na druhej strane, aj keď je v súčasnosti inflácia mierne v negatívnom pásme, čo sa týka pravdepodobnosti deflácie, to znamená, že tie klesajúce ceny potravín, poprípade energií, by sa premietali a ovplyvňovali by aj zvyšok spotrebného koša - tu vidíme, že ten podiel cien, podiel tovarov a služieb v spotrebnom koši, kde sú klesajúce ceny – to je ten modrý graf, ľavý, tak tento podiel mierne poklesol, to znamená, že tá pravdepodobnosť, že by nám hrozila deflácia, je zrejme mierne nižšia. Podobne aj na pravom grafe je analizovaná tzv. dopytová inflácia, to je práve tá inflácia, ktorá je viac tvorená vnútorne ekonomickým dopytom Slovenska, kde teda nie sú potraviny a energie, ktoré sú dané hlavne globálnym vývojom a tu takisto nebadáme nijakú veľkú defláciu, naopak tie ceny mierne rastú, čo, samozrejme, môže byť spôsobené aj tým priaznivým vývojom plátov v tomto roku. Štatistický úrad v najbližšom období zverejní aj dáta HDP v novej metodike, kde z pohľadu našej makroprognózy je zaujímavé to, či dlhová brzda na hranici 55 % bude stále platiť aj po tomto prechode na novú metodiku alebo nie, lebo to by znamenalo vyššiu fiskálnu reštrikciu v budúcom roku. Predpokladáme, že pri tom prechode na novú metodiku - náš odhad je, že ten pozitívny dopad na úroveň HDP by mohol byť vyšší ako negatívny dopad na deficit, lebo zvýši sa aj deficit, a tým pádom ten podielový ukazovateľ či už deficitu alebo dlhu tesne klesne pod 55 % a to znamená pod hranicu dlhovej brzdy. Ak by sme si zobrali naše makropredpovede a pozreli sa na príjmy verejných financií, tak voči tej poslednej daňovej prognóze Ministerstva financií - daňový výbor, ktorá bola zverejnená tento týždeň, ak by sa vývoj v ekonomike podobal viac nášmu, tak predpokladáme, že to by mohlo mať veľmi mierne pozitívny dopad pre príjmy štátneho rozpočtu na úrovni 50-60 mil. eur. Na druhej strane tým, že prostredie je bezinflačné, to spôsobuje, že ten nárast nominálneho HDP, ktorý slúži na vyrátanie toho cieľového pomerového ukazovateľa trošku odkrojí z toho fiskálneho priestoru a teda ten fiskálny priestor je možno nejakých 20-40 mil. eur, veľmi malá čiastka. Každopádne, napriek tomu, že sa znižuje odhad HDP v tom roku 2015, tým, že ten rast je generovaný viac domácou ekonomikou, ktorá prináša viac daní, tak toto zníženie rastu neznamena automaticky aj zníženie príjmov pre štátny rozpočet. Riziká tejto prognózy vidíme ako vybalancované. Vidíme negatívne riziko najmä zahraničný dopyt a nejaké väčšie nepriame dopady, ktoré by prišli z eurozóny. Naopak, prorastovo vidíme riziká, čo sa týka silnejšieho domáceho dopytu a teda najmä verejného sektora, kde nás prekvapili teda rýchlejšie nárasty miezd a čiastočne aj trochu vyššie verejné investície. Samozrejme, ak by sa jednalo o ďalšiu eskaláciu geopolitického napätia, tak to by bolo dodatočné negatívne riziko pre našu prognózu. Na strane inflácie vidíme riziká takisto ako vybalancované, pretože vidíme, že kurz eura klesá, klesá aj voči nášmu predpokladu 1,29, ktorý, keď sme uzatvárali prognózu, kurz bol. Takže to by mohlo znamenať dovezenú vyššiu infláciu. Na druhej strane, dobrá úroda a teda ten pokračujúci pokles cien potravín ak by nastal, to by znamenalo, že inflácia môže byť nižšia. Pri minulej prognóze sme mali taký ilustratívny scenár, aký by malo dopad pre ekonomiku zastavenie plynu, ak si spomínate - relatívne silnejší dopad. Teraz sme sa pozreli na to,

čo by znamenalo, ak by sa stupňovali sankcie a teda prijali by sa sankcie úplného zákazu vývozu áut vrátane autopríslušenstva do Ruska. Je to skôr taký maximálny scenár, lebo je možné, že by napríklad sa zakázali finálne autá, ale nie autopríslušenstvo a tým pádom by ten dopad bol niekde medzi tým. Takýto plný priamy efekt by na Slovensku znamenal zníženie rastu o 0,7 percentuálneho bodu, resp. priamy výpadok exportu v objeme do 300 mil. eur štvrťročne. Samozrejme, ak by sa stupňovalo geopolitické riziko, tak bol by tam prítomný aj nepriamy kanál cez to zvýšenie nepredvídateľnosti prostredia a teda možný negatívny kanál cez zníženie ochoty investovať napríklad v eurozóne a celkovom teda slabšom dopyte po našich vývozočoch mimo Ukrajiny a Ruska, kde som ukázal, že jednak to nie je veľmi dôležitá lokácia pre naše vývozy a zároveň tam ten dopyt slabol už posledný rok. Tento nepriamy kanál by mohol byť teoreticky rovnako dôležitý alebo aj dôležitejší, ak by teda došlo k tomu, že by ten vývoj v eurozóne aj v reakcii na tú nepredvídateľnosť prostredia sa zhoršil nad naše predpoklady. Druhé riziko pre prognózu, a to je vyslovene technické riziko, je, že nová metodika ESA 2010 jednak prinesie zmenené rasty HDP, ale aj iný vývoj položiek zdrojov rastu, kde predpokladáme, že posilní sa skôr spotreba domácností, klesne napríklad úroveň exportu. A takýto úplne nový časový rad od roku 1995 až do súčasnosti by mohol samozrejme znamenať aj miernu zmenu vzťahov v tej ekonomike, akú predpokladáme v našej prognóze. Štatistický úrad zverejní tieto časové rady 14. novembra a čo sa týka budúcej štruktúry ekonomiky za 3. štvrťrok, to sa zverejní začiatkom decembra. A to je vyslovene také technické riziko pre našu prognózu. Záverom - súčasný odhad pre tento rok Národná banka v porovnaní s inými inštitúciami má skôr nižší, ako je stred intervalu. Naopak, pre budúci rok je mierne optimistickejší. Ďakujem pekne.

redaktor, TA3

Ako vnímate, že rast reálnych miezd predstihne rast produktivity práce - či sú tam nejaké nástrahy? Ďakujem.

Ján Tóth, viceguvernér NBS

Od krízy pozorujeme - teda mimo rok 2009, kedy tie mzdy sa neprispôsobili produktivite - ale neskôr pozorujeme, že dlhodobejšie tá produktivita skôr predčila nárast miezd a to znamená, že vytvorila sa určitá medzera medzi tým kumulovaným nárastom produktivity a miezd, ktorá v tomto roku, kedy tá ekonomika je na tom mierne lepšie, mohla byť čiastočne zaplnená, dobehnutá. Ale hlavne to vidím v tom, že zmenila sa inflácia a teda ten krátkodobý dopad, ako sme si ukázali, zmeny inflácie má dopad na reálne mzdy, to znamená, že v tom mzdovom vyjednávaní možno je nejaký jednoročný časový posun, kedy sa zohľadní to, že tá inflácia je nižšia, ako boli asi predpoklady aktérov, ktorí boli v tom mzdovom vyjednávaní. Takže už pre budúci rok predpokladáme, že sa viac zohľadní to nižšie inflačné prostredie a to bude znamenať menší nárast aj nominálnych, aj reálnych miezd. Ako som hovoril po sektoroch, to prekvapenie je aj verejný sektor, je aj súkromný sektor. V tom súkromnom sektore mzdy rastú rýchlejšie skôr v stredných a veľkých podnikoch, nie u živnostníkov, nie v malých.

Leoš Rousek, Wall Street Journal

Ja by som mal otázku na pána guvernéra, ktorá sa týka dnešných údajov o inflácii v eurozóne, kde sa ukazuje, že tie prvé čísla naznačujú infláciu na päťročnom minime a má to dopad na výmenný kurz eura. Ako sa na to pozeráte, ako by ste komentovali tieto čísla?

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Ďakujem za otázku. Keďže máme dva typy predikcií počas roka, prvá a tretia je oneskorene oproti druhej a štvrtej, ale je zase presnejšia, takže máme viac údajov. Bohužiaľ nás to tentokrát dostalo do obdobia, kedy máme v ECB tzv. quiet period a vtedy nekomentujeme údaje, ktoré sa týkajú Európskej centrálnej banky, čiže ďakujem za otázku.

Rado Tomek, Bloomberg

Pán guvernér, mohli by ste nám povedať niečo o aktuálnom stave debaty o Asset Purchase Pláne? Aký by mal byť veľký? Ako dlho by mohol trvať? Či sa začne ABS – asset-backed-securities covered bondami a či vidíte vy nejakú reálnu šancu, lebo tie debaty prebiehali, že či by tie mezzanine-tranche asset-backed-securities mohli byť garantované vládami? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernér Národnej banky Slovenska

Otázku som pred chvíľou zodpovedal, pokiaľ o to ide a dovoľm si povedať, že štvrtok bude pravidelná tlačovka pána Draghiho, kde môžu vaši kolegovia otázky položiť a už budeme môcť odpovedať.

Robert Mér, Reuters

Ja by som mal otázku na pána viceguvernéra. Vy ste hovorili o tom riziku deflácie na Slovensku, ktoré je teraz nižšie. Tak sa chcem iba spýtať, či môžete upresniť v porovnaní s čím je to nižšie? Či ste skôr očakávali tú pravdepodobnosť silnejšiu a teraz to kleslo alebo - či môžete trochu upresniť? Ďakujem.

Ján Tóth, viceguvernér NBS

My sme mali aj výpočet myslím, že - či v prvej predikcii tohto roka, teraz si presne nepamätám, pravdepodobnosti deflácie. To číslo bolo tuším okolo 23-25 %, môžem vám to potom presne povedať. Vychádzal som z toho, keď sa pozriete na ten ľavý graf - deflácia a najmä pravdepodobnosť deflačnej špirály, ktorá je taká negatívna, to znamená, že by boli všeobecné očakávania poklesu cien, ktoré by sa premietli nielen u niektorých tovarov a služieb, ale širokospektrálne. To by mohlo potom znamenať aj ovplyvnenie mzdového vyjednávania a pokles teda kúpyschopnosti a ďalší pokles cien a bola by to táto deflačná špirála. Čiže tam je dôležité z pohľadu deflácie ako negatívneho fenoménu práve usúdiť, aká je pravdepodobnosť, že tá deflácia bude dlhšie obdobie, alebo teda bude všeobecne rozšírená

v tom spotrebnom koši. A v tom ľavom grafe máte podiel položiek - modrou farbou, z nula na sto, kde v súčasnosti klesajú ceny. A keď si pozriete, ten podiel ako sa menil od začiatku tohto roka, tak ten podiel položiek, kde tieto ceny klesajú, sa znižuje. Takže to je napríklad jeden indikátor, že voči tej pravdepodobnosti, ktorú sme mali vtedy tuším 23-25 percent zrejme teraz keby sme robili ten výpočet, tá pravdepodobnosť by mohla byť nižšia. Pravý graf zase sa pozerá na tie tovary a služby, ktoré nie sú ovplyvnené tými volatilnými faktormi, ako je cena ropy alebo ako je dobrá-zlá úroda, teda mimo potravín a mimo energií, a tam takisto tie posledné mesiace, kde vidíte tiež posledné mesiace predchádzajúceho roku, začiatok roka – tá modrá a červená čiara, čo je ten analizovaný vývoj tých položiek, bola negatívna, a teda klesali aj tie položky mimo potravín a energií, tak teraz naopak v tých posledných mesiacoch rastú, takže to by tiež malo naznačovať, že tá situácia, kedy by sme mohli mať dlhé obdobie deflácie a teda aj tie negatívne makrodôsledky z tohto titulu, že tá pravdepodobnosť je zrejme nižšia ako bola na začiatku roka.

Robert Mér, Reuters

Ešte s dovoľením jednu na pána guvernéra. Na konci októbra European Banking Authority bude zverejňovať výsledky tej previerky kvalít aktív bánk naprieč Európou. Tak sa chcem spýtať, či už v tejto chvíli môžete nejak komentovať, ako to bude trebárs vypadáť tu na Slovensku? Ďakujem.

Jozef Makúch, guvernéer Národnej banky Slovenska

Ďakujem za otázku, treba počkať na koniec októbra.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

V prípade, že už nemáte ďalšie otázky, ja vám ďakujem veľmi pekne za účasť, kolegovia vám dajú zhnutie predikcie, prezentáciu a príhovor pána guvernéra.